

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

REGULAMIN

polubownego rozstrzygnięcia sporów przez okręgowe sądy dyscyplinarne Izby Architektów

Załącznik do Uchwały 02 III Sprawozdawczego Krajowego Zjazdu Izby Architektów

podjętej w dniu 18 czerwca 2005r.

Ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz.U. z 2001 nr 5 poz. 42 zmiany w Dz.U. z 2002 nr 23 poz. 221, Nr 153, poz. 1271 i Nr 240, poz. 2052, oraz z 2003 r. Nr 124, poz. 1152 i Nr 190, poz. 1864) w art. 57 tworzy możliwość rozpatrywania przez okręgowy sąd dyscyplinarny, działający jako sąd polubowny, sporów między członkami izb oraz między członkami izb a innymi podmiotami, jeżeli spory dotyczą wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie. W takich przypadkach stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o sądach polubownych. W celu realizacji tej funkcji sądu dyscyplinarnego ustala się niniejszy Regulamin określający zasady i tryb postępowania tego sądu jako sądu polubownego.

I. Postanowienia ogólne

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Izby Architektów - zwany dalej "sądem polubownym" jest właściwy do polubownego rozstrzygnięcia każdego sporu między członkami Izby oraz między członkami Izby a innymi podmiotami, jeżeli spór jest związany z wykonywaniem samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie w specjalności architektonicznej, a strony wyraziły pisemną zgodę na poddanie jego kognicji sprawy, która powstała lub może powstać między nimi w związku z określonym umownym lub pozaumownym stosunkiem prawnym.

Aby spór poddać pod rozstrzygnięcie sądu polubownego strony mogą sporządzić zapis na sąd polubowny, albo w zawieranej umowie zamieścić klauzulę np. następującej treści:

"Wszelkie spory wynikające z niniejszej umowy lub mogące powstać w związku z nią strony poddają rozstrzygnięciu okręgowego sądu dyscyplinarnego, działającego jako sąd polubowny przy Okręgowej Izbie Architektów, stosownie do Regulaminu tego Sądu".

Umowa o zapis na sąd polubowny może określać tryb postępowania, inny od przyjętego w Regulaminie. Strony mają swobodę w wyborze arbitrów z listy arbitrów (z wyjątkiem superarbitra - przewodniczącego składu orzekającego, którego wyboru dokonują arbitrzy z listy arbitrów - członków właściwego sądu dyscyplinarnego). Wybór

arbitra przez stronę nie oznacza, że reprezentuje on jej interes przy rozstrzygnięciu sporu. Arbitr zobowiązany jest do wszechstronnego wyjaśnienia sprawy zgodnie z zasadami praworządności.

Regulamin określa wysokość i tryb uiszczania kosztów postępowania przed sądem polubownym. Wpis sądowy ustalony jest w oparciu o wartość przedmiotu sporu lub jest stały, jeżeli wartości przedmiotu sporu nie da się ustalić w pieniądzu. Opłaty te wpłaca na rachunek bankowy właściwej miejscowo okręgowej rady Izby Architektów strona wnosząca pozew oraz ewentualnie występująca z powództwem wzajemnym. Ostateczne obciążenie stron kosztami zależy od wyniku postępowania i jest dokonywane przez sąd polubowny w wyroku, stosownie do zasad ustalonych w regulaminie.

Zadaniem sądów polubownych jest zapewnienie bezstronnego, szybkiego i poufnego rozstrzygnięcia sporów.

II. Organizacja i zasady działania sądu

Organizacja sądu

- § 1** Wewnętrzną organizację i zasady funkcjonowania okręgowego sądu dyscyplinarnego działającego jako sąd polubowny, zwanego dalej "sądem" lub "sądem polubownym" określa niniejszy Regulamin oraz odpowiednio Regulamin Krajowego Sądu Dyscyplinarnego i okręgowych sądów dyscyplinarnych Izby Architektów wprowadzony Uchwałą nr 10 z dnia 24 listopada 2002 r. Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Izby.
- § 2.1.** Sąd polubowny jest powołany do rozpatrywania spraw między członkami Izby Architektów oraz między nimi a innymi podmiotami, jeżeli sprawa dotyczy wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie w specjalności architektonicznej.
2. Sąd polubowny orzeka tylko w jednej instancji.
 3. Sąd (skład orzekający) oznacza arbitra lub arbitrów wyznaczonych do rozstrzygnięcia sporu, zgodnie z postanowieniami umowy o zapis na sąd polubowny i niniejszego Regulaminu.
- § 3** Pracą okręgowego sądu dyscyplinarnego rozstrzygającego sprawy jako sąd polubowny kieruje Przewodniczący okręgowego sądu dyscyplinarnego właściwej okręgowej Izby Architektów - zwany dalej Przewodniczącym Sądu. Przewodniczący może powierzyć wykonywanie swoich funkcji zastępcy lub innemu członkowi sądu dyscyplinarnego, o ile nie został wybrany do składu orzekającego.

Zapis na sąd polubowny

- § 4.1.** W granicach zdolności do samodzielnego zobowiązania się, strony to jest: osoby fizyczne posiadające pełną zdolność do czynności prawnych, osoby prawne oraz podmioty zdolne do nabywania praw i zaciągania zobowiązań we własnym imieniu - mogą poddać pod rozstrzygnięcie sądu polubownego spory w zakresie określonym w § 2.1 niniejszego Regulaminu.

2. Dopóki strony obowiązują umowa o zapis na sąd polubowny, nie można żądać rozpoznania sporu przez sąd państwowy.
3. Umowa o poddanie sporu pod rozstrzygnięcie sądu polubownego (zapis na sąd polubowny) powinna być sporządzona na piśmie i podpisana przez obie strony.

§ 4 W zapisie na sąd polubowny należy dokładnie oznaczyć przedmiot sporu albo stosunek prawny, z którego spór może wyniknąć. Zapis może również zawierać wskazanie arbitrów (i ewentualnie arbitrów zapasowych), liczbę arbitrów i sposób ich powołania.

Właściwość sądu

- § 5.1.** Sąd jest właściwy, jeżeli w ważnym zapisie na sąd polubowny, strony poddały pod jego rozstrzygnięcie spór, który powstał lub może powstać między nimi w związku z określonym stosunkiem prawnym, z zastrzeżeniem § 2.1.
2. Sąd rozstrzyga o swojej właściwości oraz o istnieniu, ważności lub zakresie umowy o zapis na sąd polubowny.
 3. W braku określenia w zapisie na sąd polubowny właściwości miejscowej sądu uznaje się, że właściwym do rozstrzygnięcia sporu jest sąd według miejsca zamieszkania lub siedziby powoda.
 4. W przypadku stwierdzenia braku swojej właściwości, sąd odrzuca pozew na rozprawie lub na posiedzeniu niejawnym.
 5. Zarzut nieważności zapisu na sąd polubowny oraz braku właściwości sądu musi zostać podniesiony przez strony najpóźniej w odpowiedzi na pozew.

Miejsce postępowania

- § 6.1.** Miejszem postępowania polubownego jest siedziba właściwej okręgowej Izby Architektów, chyba że strony postanowią inaczej.
2. Sąd może wyznaczyć inną miejscowość jako miejsce postępowania polubownego - w razie braku porozumienia stron w tym zakresie, jeżeli jest to wskazane ze względu na okoliczności sprawy.
 3. Na podstawie zarządzenia sądu - posiedzenia, rozprawy oraz inne czynności sądu mogą odbywać się poza siedzibą właściwej okręgowej Izby Architektów lub miejscem postępowania polubownego.

Zasady postępowania

- § 7.1.** Sąd uwzględniając treść umowy o zapis na sąd polubowny stosuje uzgodnione przez strony zasady postępowania, o ile nie są sprzeczne z Regulaminem sądu i bezwzględnie obowiązującymi przepisami Kodeksu postępowania cywilnego dotyczącymi sądu polubownego. Sąd jednak nie może zaniechać wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności niezbędnych do rozstrzygnięcia sprawy.

2. Strony mają prawo przedstawienia sądowi wszelkich okoliczności faktycznych i prawnych, które uważają za istotne dla obrony swoich praw, a sąd ma obowiązek zachowania bezstronności oraz umożliwienia stronom przedstawienia wszystkich okoliczności, które są istotne dla rozstrzygnięcia sporu.

Prawo materialne

- § 8.1.** Sąd rozstrzyga spór według reguł polskiego porządku prawnego. Rozstrzygnięcie nie może uchybiać praworządności i zasadom współżycia społecznego.
2. Rozstrzygnięcie sporu przez sąd według zasad słuszności (ex aequo et bono), może nastąpić wyłącznie za zgodą stron.
 3. W każdym jednak przypadku skład orzekający jest zobowiązany uwzględnić postanowienia umowy oraz zwyczaje mające zastosowanie do danego stosunku prawnego.

Doręczenia w postępowaniu

- § 9.1.** Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, każde pismo w postępowaniu uważa się za doręczone, jeżeli zostało wręczone osobiście adresatowi (stronie lub jej pełnomocnikowi, świadkowi, biegłemu) albo dostarczone je do siedziby jego przedsiębiorstwa wpisanej do właściwego rejestru albo miejsca jego zwykłego pobytu lub na wskazany przez niego adres pocztowy - za pokwitowaniem lub dowodem doręczenia.
2. Pismo w postępowaniu uważa się także za doręczone, jeżeli zostało wysłane do ostatniego znanego miejsca siedziby przedsiębiorstwa lub na ostatni znany adres adresata wskazany w umowie, papierze firmowym lub korespondencji pomiędzy stronami - listem poleconym lub w inny sposób potwierdzający próbę doręczenia.

Zarzuty

- §10.** Zarzut nieprzestrzegania przepisów Regulaminu lub postanowień umowy o zapis na sąd polubowny wskazanych w § 4 niniejszego Regulaminu sąd bierze pod rozwagę pod warunkiem, że został niezwłocznie zgłoszony i należyście uzasadniony przez stronę postępowania, pod rygorem utraty możliwości podniesienia go w terminie późniejszym.

Odpowiedzialność sądu

- §11.** Arbiter, oraz właściwa okręgowa Izba Architektów i jej pracownicy nie ponoszą odpowiedzialności za szkody powstałe w wyniku działań lub zaniechań związanych z toczącym się postępowaniem polubownym. Powyższe ograniczenie nie dotyczy przypadku wyrządzenia szkody z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa.

Należyta staranność

- §12.1.** We wszelkich sprawach nieuregulowanych w Regulaminie, sąd działa z należyłą starannością, aby wydane orzeczenie było wykonalne w rozumieniu odpowiednich przepisów dotyczących uznawania i stwierdzania wykonalności wyroków sądów polubownych.
2. W szczególności sąd zobowiązany jest do:
- 1) zachowania trybu postępowania ustalonego przez strony lub w braku takiego ustalenia - zgodnego z niniejszym Regulaminem,
 - 2) przestrzegania przepisów Regulaminu dotyczących składu sądu, głosowania, wyłączenia arbitra i o wyroku,
 - 3) rozstrzygania o żądaniach stron w sposób zrozumiały i nie zawierający sprzeczności oraz nie uchybiający praworzędności lub zasadom współżycia społecznego.

Arbitrzy

- § 13.1.** Arbitrem może być tylko członek okręgowego sądu dyscyplinarnego właściwej lub innej okręgowej Izby Architektów.
2. Arbitr jest bezstronny i niezależny. Arbitr pełni funkcję wedle swojej najlepszej wiedzy i umiejętności.
3. Arbitr nie może przyjąć funkcji, jeżeli w danej sprawie może istnieć uzasadniona wątpliwość co do jego bezstronności lub niezależności.

Zasady powoływania arbitrów

- § 14.1.** Powoływanie arbitrów następuje zgodnie z postanowieniami niniejszego Regulaminu. Skład orzekający może być jedno, trzy lub wieloosobowy.
2. W braku odmiennego postanowienia stron, skład orzekający tworzą trzej arbitrzy.
3. Skład orzekający może składać się z jednego arbitra, wówczas gdy przewiduje to umowa pomiędzy stronami lub gdy strona pozwana wyznaczy tego samego arbitra, którego wyznaczyła strona powodowa albo gdy w braku odmiennego postanowienia stron tak postanowi Przewodniczący Sądu. Arbitr ten ma prawa i obowiązki superarbitra.
- § 15.1.** W przypadku, gdy sąd polubowny składa się z więcej niż jednego arbitra Przewodniczący Sąd wzywa każdą ze stron do wyznaczenia arbitra lub arbitrów.
2. Listę arbitrów tworzą członkowie okręgowego sądu dyscyplinarnego właściwej okręgowej Izby Architektów.
3. W terminie oznaczonym przez Przewodniczącego Sądu strony mogą wyznaczyć arbitra z listy arbitrów dowolnej okręgowej Izby Architektów.

4. Przewodniczący Sądu zawiadamia arbitrów o ich wyborze i wzywa by w oznaczonym terminie dokonali wyboru superarbitra (przewodniczącego składu orzekającego).
5. Superarbitr wybierany jest z listy arbitrów prowadzonej przez okręgowy sąd dyscyplinarny właściwej okręgowej Izby Architektów. Wybór lub wyznaczenie superarbitra i przekazanie mu akt sprawy przez Przewodniczącego Sądu oznacza ukonstytuowanie się sądu polubownego - o czym Przewodniczący Sądu powiadamia strony.
6. W przypadku, gdy umowa pomiędzy stronami przewiduje, że spór będzie rozstrzygany przez jednego arbitra, Przewodniczący Sądu wzywa obie strony do wyznaczenia arbitra. Wybór lub wyznaczenie arbitra jedyne i przekazanie mu akt sprawy przez Przewodniczącego Sądu oznacza ukonstytuowanie się sądu polubownego.
7. W razie nie dokonania w określonym terminie wyboru arbitra, superarbitra lub jedyne arbitra, właściwego arbitra wyznacza Przewodniczący Sąd.
8. Arbitr nie może odmówić przyjęcia funkcji z wyjątkiem tych sytuacji, gdy pomiędzy nim, a którąkolwiek ze stron zachodzi stosunek mogący wzbudzić uzasadnioną wątpliwość do jego bezstronności lub gdy z istotnych przyczyn nie mógłby brać aktywnego udziału w rozpoznawanej sprawie.

Wielość uczestników postępowania

- § 16.1. W przypadku uczestnictwa kilku osób po stronie powodowej lub po stronie pozwanej, osoby te powinny wyznaczyć zgodnie jednego arbitra w terminie oznaczonym przez Przewodniczącego Sądu.
2. W razie niewyznaczenia jedyne arbitra przez strony w terminie oznaczonym w trybie ust. 1, arbitra wyznacza Przewodniczący Sąd.
 3. Wezwania lub inne pisma kierowane są przez sąd i stronę do wszystkich osób występujących po każdej ze stron postępowania.

Oświadczenie arbitra

- § 17.1. Arbitr niezwłocznie składa pisemne oświadczenie o swojej bezstronności i niezależności, względnie zawiadamia Przewodniczącego Sądu o okolicznościach, które mogłyby wzbudzić uzasadnioną wątpliwość, co do jego bezstronności lub niezależności.
2. W braku w określonym terminie pisemnego oświadczenia lub po złożeniu zawiadomienia, o których mowa w ust.1. Przewodniczący Sąd wyznacza innego arbitra.

Wyłączenie arbitra

- § 18.1. Strona może żądać wyłączenia arbitra ze względu na uzasadnione wątpliwości, co do jego bezstronności lub niezależności. Strona może zwrócić się do

Przewodniczącego Sądu z pisemnym wnioskiem o wyłączenie arbitra, wskazując na podstawy jego wyłączenia.

2. Strona może żądać wyłączenia arbitra w terminie 7 dni od powzięcia wiadomości o wyznaczeniu arbitra lub podstawach jego wyłączenia, nie później jednak niż przed rozpoczęciem rozpoznania sprawy przez sąd polubowny, chyba że strona uprawdopodobni, iż przyczyna wyłączenia powstała lub doszła później do jej wiadomości.
3. Przewodniczący Sądu przekazuje odpis wniosku o wyłączenie arbitra drugiej stronie oraz pozostałym arbitrom z wezwaniem do ustosunkowania się do jego treści w określonym terminie.
4. Przewodniczący Sądu rozstrzyga wniosek w formie postanowienia, które nie wymaga uzasadnienia.

Wyłączenie biegłego, tłumacza, protokolanta

- § 19. 1. Z przyczyn określonych w § 18 może zostać wyłączony biegły, tłumacz oraz protokolant.
2. O wyłączeniu tych osób decyduje skład orzekający postanowieniem.

Zmiany w składzie orzekającym

- § 20.1. Zmiana arbitra następuje tylko w przypadku jego śmierci, ustąpienia, wyłączenia, oraz gdy Przewodniczący Sądu postanowieniem stwierdzi, że arbiter nie wykonuje należycie swoich funkcji.
2. Z wnioskiem o wydanie postanowienia o zmianie w składzie orzekającym może wystąpić inny arbiter lub strona. Przewodniczący Sądu może wydać w tym przedmiocie postanowienie z urzędu.
 3. O uzupełnieniu składu orzekającego przez strony, stronę lub arbitrów, bądź o przekazaniu uprawnienia do wyznaczenia arbitra Przewodniczącemu Sądu, decydują pozostali członkowie składu orzekającego w formie postanowienia.
 4. Sąd postanowieniem decyduje o powtórzeniu części lub całości postępowania z udziałem nowego arbitra.

Klauzula poufności

- § 21. W postępowaniu polubownym skład orzekający, protokolant, Przewodniczący Sądu oraz wszystkie osoby wykonujące w danej sprawie czynności przez niego zleczone są związane zasadą poufności.

III. Postępowanie polubowne

Wniesienie pozwu

§ 22.1. Wszczęcie postępowania przed sądem następuje poprzez wniesienie pozwu. Do pozwu strona powodowa dołącza jego odpisy i odpisy załączników w liczbie odpowiadającej ilości pozwanych oraz arbitrów plus jeden egzemplarz.

2. Pozew powinien zawierać:

- 1) oznaczenie stron postępowania - imię nazwisko lub nazwę strony i osób uprawnionych do jej reprezentacji oraz ich pełnomocników wraz z podaniem ich adresów; do pozwu należy załączyć dokumenty wskazujące na prawo do działania w imieniu strony,
- 2) dokładnie określone żądanie wraz z jego uzasadnieniem oraz z powołaniem dowodów na poparcie przytoczonych okoliczności,
- 3) uzasadnienie właściwości sądu,
- 4) podanie wartości przedmiotu sporu, jeżeli spór dotyczy prawa majątkowego,

3. Pozew może również wskazywać arbitra wyznaczonego przez stronę, zawierać wniosek o rozpoznanie sprawy przez jednego arbitra lub wniosek o wyznaczenie arbitra przez Przewodniczącego Sądu.

Braki formalne pozwu

§ 23.1. Przewodniczący Sądu wzywa powoda, aby w określonym terminie 14 dni uiszczył wpis sądowy i opłatę kancelaryjną oraz uzupełnił pozew, jeśli jego treść nie odpowiada wymogom, o których mowa w § 22. Wysokość opłaty kancelaryjnej oraz wpisu pobieranego przez sąd określa § 51 Regulaminu.

2. W razie nie uzupełnienia pozwu lub nie uiszczenia w terminie opłaty kancelaryjnej oraz wpisu sądowego w całości, pozew nie wywołuje żadnych skutków.
3. W braku wskazania arbitra w pozwie, wzywa się powoda do wyznaczenia arbitra zgodnie z § 15 niniejszego Regulaminu.
4. W razie cofnięcia pozwu jeszcze nieopłaconego sprawę uważa się za nie wszczętą.
5. Jeżeli strona powodowa po uiszczeniu opłaty cofnie pozew ze zrzeczeniem się roszczenia przed powołaniem składu orzekającego, Przewodniczący Sąd na podstawie § 52 zarządza zwrot wpisu sądowego w całości.
6. W przypadku ustalenia przez sąd podczas pierwszej rozprawy, że wartość przedmiotu sporu nie została prawidłowo podana, sąd określa tę wartość i w razie potrzeby zobowiązuje powoda do uiszczenia brakującej części wpisu. Postanowienia ustępu 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

Odpowiedź na pozew

§ 24. Po wszczęciu postępowania i uiszczeniu wpisu sądowego, Przewodniczący Sąd doręcza stronie pozwanej pozew wraz z Regulaminem i listą arbitrów oraz wzywa ją, aby w terminie oznaczonym wniosła odpowiedź na pozew, nadto informuje o wyznaczeniu arbitra przez stronę powodową i wzywa pozwanego do wyznaczenia arbitra. Postanowienia § 15 niniejszego Regulaminu stosuje się odpowiednio.

Powództwo wzajemne, potrącenie

- § 25. 1. Pozwany może wnieść powództwo wzajemne do czasu zakończenia pierwszej rozprawy, jeżeli pozostaje ono w związku z roszczeniem powoda, a rozpoznanie tego roszczenia podlega właściwości sądu polubownego.
2. W przypadku wniesienia pozwu wzajemnego stosuje się odpowiednio przepisy § 53 niniejszego Regulaminu. Powództwo wzajemne podlega rozpoznaniu przez sąd powołany dla rozpoznania pozwu głównego.
3. Zawieszenie lub umorzenie postępowania z pozwu głównego nie tamuje rozpoznania samego pozwu wzajemnego. Zgodny wniosek stron o zawieszenie postępowania uważa się za zawieszenie postępowania z pozwu głównego i wzajemnego, chyba, że z wniosku wyraźnie wynika co innego.
4. Do czasu zamknięcia pierwszej rozprawy pozwany może podnieść zarzut potrącenia, jeżeli zarzut ten pozostaje w związku z roszczeniem powoda.

Pisma w postępowaniu

- § 26.1. Do wszelkich pism stron składanych na rozprawie strona dołącza odpisy w takiej liczbie egzemplarzy, ilu jest uczestników postępowania i arbitrów plus jeden egzemplarz.
2. W toku sprawy, po ustanowieniu sądu - strony zobowiązane są doręczać odpisy pism z załącznikami bezpośrednio stronie przeciwnej. Do pisma wniesionego do sądu poza rozprawą strona dołącza dowód doręczenia drugiej stronie odpisu pisma albo dowód wysłania go listem poleconym.

Przystąpienie osoby trzeciej do sporu

- § 27.1. Osoba trzecia może przystąpić do udziału w toczącym się postępowaniu polubownym po stronie powoda lub pozwanego, za zgodą stron i na podstawie postanowienia składu orzekającego. Takiej osobie nie przysługuje prawo wyboru arbitra.
2. Przewodniczący Sądu wzywa osobę wskazaną w postanowieniu składu orzekającego, aby w terminie oznaczonym uiściła wpis sądowy.
3. Wysokość wpisu sądowego określa § 51 niniejszego Regulaminu.
4. Nieuiszczenie w terminie wpisu sądowego przez osobę wskazaną w postanowieniu powoduje, że osoba ta nie może przystąpić do udziału w toczącym się postępowaniu.

Zawieszenie i umorzenie postępowania

- § 28.1. Sąd może zawiesić postępowanie na zgodny wniosek stron lub w uzasadnionych przypadkach z urzędu. Na wniosek strony lub po ustaniu przesłanek uzasadniających zawieszenie postępowania, sąd postanowieniem podejmuje zawieszony postępowanie.

2. Zawieszenie lub umorzenie postępowania z pozwu głównego nie tamuje rozpoznania pozwu wzajemnego. Zgodny wniosek stron o zawieszenie postępowania uważa się za wniosek o zawieszenie postępowania z pozwu głównego i wzajemnego, chyba, że z treści wniosku wynika co innego.
3. Sąd umarza postępowanie, gdy:
 - powód cofnął pozew, chyba, że pozwany się twemu sprzeciwił, a sąd polubowny uznał, że ma on uzasadniony interes w rozstrzygnięciu sporu,
 - stwierdził, że dalsze prowadzenie postępowania stało się z innej przyczyny zbędne lub niemożliwe.
4. Jeżeli wniosek o podjęcie postępowania nie zostanie zgłoszony w terminie jednego roku od daty postanowienia o zawieszeniu postępowania polubownego na zgodny wniosek stron, sąd wydaje postanowienie o jego umorzeniu.

Rozprawa

§ 29.1. Rozprawa jest niejawną, chyba, że strony postanowią inaczej.

2. O terminie i miejscu rozprawy sąd zawiadamia strony.
3. Rozprawa odbywa się w języku polskim, o ile strony nie postanowią inaczej. W razie potrzeby można powołać tłumacza przysięgłego.
4. Rozprawą kieruje superarbitr. Jeżeli spór rozstrzyga jeden arbitr przysługują mu uprawnienia superarbitra.
5. Superarbitr w każdym stadium postępowania może nakłaniać strony do zawarcia ugody.
6. Nieobecność na rozprawie strony lub jej pełnomocnika, prawidłowo powiadomionych, nie wstrzymuje postępowania.
7. Rozstrzygnięcie sprawy może nastąpić bez wyznaczania rozprawy, o ile strony zgodnie zgłosiły taki wniosek, a sąd uznał sprawę za dostatecznie wyjaśnioną.

Postępowanie dowodowe

§ 30.1. Przedmiotem dowodu mogą być tylko fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. W szczególności, sąd może dopuścić dowód z dokumentów, dokonywać oględzin, przesłuchiwać strony oraz świadków i biegłych, a także odbierać od nich przyrzeczenia na wniosek którejkolwiek ze stron postępowania lub z urzędu. Sąd dopuszcza lub odmawia przeprowadzenia dowodu wnioskowanego przez strony postępowania według własnego uznania.

2. Sąd na wniosek stron odbiera przyrzeczenie w następującym brzmieniu:
"Świadomy znaczenia moich słów i odpowiedzialności przed prawem przyrzekam uroczyście, że będę mówił szczerą prawdę, niczego nie ukrywając z tego, co mi jest wiadome".

3. Sąd umożliwia stronom przedstawienie wszelkich okoliczności, które mogą mieć istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy i obrony ich praw.
4. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego. Sąd ocenia, na tej podstawie, jakie znaczenie nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu lub przeszkodom stawianym przez nią w jego przeprowadzeniu.
5. W razie konieczności sąd w drodze postanowienia może zlecić przeprowadzenie dowodu poza miejscem rozprawy. W takim przypadku sąd powierza wykonanie takiej czynności jednemu z arbitrów lub też może zwrócić się o przeprowadzenie dowodu do właściwego okręgowego sądu dyscyplinarnego lub sądu państwowego, a także przeprowadzić dowód w inny właściwy sposób.
6. W postanowieniu o przeprowadzeniu dowodu sąd oznaczy fakty podlegające stwierdzeniu i środek dowodowy.
7. Sąd pobiera zaliczki na czynności przeprowadzane przez skład orzekający zgodnie z § 54 niniejszego Regulaminu.

Protokoły

- § 31.1. Z rozprawy i każdej czynności sądu sporządza się protokół, który podpisuje superarbitr oraz protokolant. Protokolanta wyznacza Przewodniczący Sądu.
2. Przebieg czynności protokołowanych może być utrwalony za pomocą innych urządzeń, o czym należy uprzedzić wszystkie osoby uczestniczące w czynności.
 3. Stronom i ich pełnomocnikom sąd umożliwia przejrzanie akt sprawy w godzinach urzędowania właściwej okręgowej Izby Architektów.

Zamknięcie rozprawy

- § 32.1. Superarbitr zamyka rozprawę gdy sąd uzna sprawę za dostatecznie wyjaśnioną.
2. Sąd może otworzyć zamkniętą rozprawę, jeżeli przed wydaniem wyroku uzna to za konieczne lub na uzasadniony wniosek strony. Ocena tego wniosku należy do sądu.

Narada i głosowanie

- § 33.1. Narada i głosowanie sądu odbywają się bez udziału stron.
2. Orzeczenie sądu zapada bezwzględną większością głosów, chyba że zapis wymaga jednomyślności. W braku większości głosów przeważa głos superarbitra.

3. Arbitr, który przy głosowaniu nie zgodził się z większością, może zgłosić zdanie odrębne. Zdanie odrębne wymaga odpowiedniej wzmianki na orzeczeniu i złożenia do akt sprawy pisemnego uzasadnienia.
4. Jeżeli przy wydaniu wyroku nie można osiągnąć większości głosów lub jednomyślności co do rozstrzygnięcia o całości lub części przedmiotu sporu, zapis na sąd polubowny w tym zakresie traci moc.

Zabezpieczanie roszczeń

- § 34. Strona może zwrócić się do sądu państwowego z wnioskiem o zabezpieczenie roszczenia w związku z postępowaniem polubownym. Złożenie takiego wniosku przez strony postępowania polubownego nie jest sprzeczne z umową o zapis na sąd polubowny. Strona zobowiązana jest do pisemnego poinformowania sądu polubownego o uzyskanym w ten sposób zabezpieczeniu.

Zabezpieczanie dowodów

- § 35. Strona może zwrócić się do sądu państwowego z wnioskiem o zabezpieczenie dowodu w związku z postępowaniem polubownym. Złożenie takiego wniosku przez strony postępowania polubownego nie jest sprzeczne z umową o zapis na sąd polubowny. Strona zobowiązana jest do pisemnego poinformowania sądu o uzyskanym w ten sposób zabezpieczeniu.

Wydanie wyroku

- § 36.1. Wyrok powinien być wydany przez sąd po naradzie, jednak nie później niż do 45 dni od dnia zamknięcia rozprawy.
2. W przypadku zaistnienia nadzwyczajnych okoliczności Przewodniczący Sądu może z urzędu, bądź na wniosek składu orzekającego przedłużyć powyższy termin o czas oznaczony.

Forma i treść wyroku

- § 37.1. Wyrok sporządza się na piśmie.
2. Wyrok powinien zawierać:
 - 1) oznaczenie sądu, sprawy i zapisu na sąd polubowny,
 - 2) miejsce i datę rozstrzygnięcia,
 - 3) oznaczenie stron i arbitrów,
 - 4) rozstrzygnięcie o żądaniach stron (wszystkich spornych spraw objętych żądaniem pozwu i pozwu wzajemnego),
 - 5) rozstrzygnięcie o obowiązku strony przegrywającej spór co do zwrotu kosztów postępowania oraz zastępstwa procesowego jednego pełnomocnika stosownie do nakładu pracy pod warunkiem, że spis kosztów został złożony przed zamknięciem rozprawy,
 - 6) przytoczenie motywów, którymi kierował się sąd polubowny przy wydaniu wyroku,
 - 7) podpisy wszystkich arbitrów.

3. Wyrok zawiera także rozstrzygnięcie o kosztach przejazdów i pobytu arbitra działającego poza miejscem jego zamieszkania, które obciążają stronę wskazującą danego arbitra i rozliczane są w ramach zaliczki pobieranej przez sąd od tej strony na wydatki związane z postępowaniem polubownym.
4. Oryginał wyroku i wszystkie jego od pisy powinny być opatrzone pieczęcią sądu a także podpisami wszystkich członków składu orzekającego, nie mniej jednak niż dwóch członków składu orzekającego, z zaznaczeniem przyczyny braku podpisu któregośkolwiek z nich.
5. Wyrok podpisany przez większość arbitrów ma moc prawną.
6. Wyrok sądu polubownego jest ostateczny i nie przysługuje od niego odwołanie.
7. Po uiszczeniu wszystkich kosztów postępowania, sąd doręcza stronom wyrok za potwierdzeniem odbioru lub dowodem doręczenia, pozostawiając oryginał w aktach sprawy.
8. Po doręczeniu stronom odpisu wyroku sąd polubowny składa akta sprawy we właściwym sądzie państwowym. Z tą chwilą ustają obowiązki arbitrów.

Zawarcie ugody po wszczęciu postępowania

- § 38.1. Po wszczęciu postępowania strony mogą zawrzeć ugodę, w której strony postępowania uczynią sobie wzajemne ustępstwa w zakresie istniejącego między nimi stosunku prawnego w tym celu, aby uchylić niepewność co do roszczeń wynikających z tego stosunku lub zapewnić ich wykonanie albo uchylić spór istniejący lub mogący powstać.
2. Uгода zawarta przed sądem polubownym i podpisana przez strony ma moc wyroku tego sądu.
 3. Na żądanie stron sąd wydaje odpis ugody. Odpis ugody winien być opatrzony pieczęcią sądu i podpisem Przewodniczącego Sądu.

Wyrok częściowy, wyrok wstępny

- § 39.1. Sąd może wydać wyrok częściowy, jeżeli tylko część żądania lub niektóre z żądań pozwu lub pozwu wzajemnego są dostatecznie wyjaśnione do rozstrzygnięcia. Co do pozostałej części roszczenia zawiesza postępowanie z urzędu do czasu przedstawienia przez strony dowodów pozwalających na ostateczne rozstrzygnięcie. Odpowiednio stosuje się § 28 ust. 3.
2. Sąd uznając roszczenie za usprawiedliwione, może wydać wyrok wstępny tylko co do samej zasady, co do spornej zaś wysokości żądania - zarządzić dalszą rozprawę, bądź jej odroczenie.

Uzupełnienie i sprostowanie wyroku

- § 40.1. W każdym czasie sąd może z urzędu sprostować w wyroku niedokładności, błędy pisarskie albo rachunkowe lub inne oczywiste omyłki.

2. O sprostowaniu wyroku umieszcza się wzmiankę na oryginale wyroku oraz na wydanych stronach wypisach. Dalsze odpisy powinny uwzględniać treść postanowienia o sprostowaniu.
3. W terminie 14 dni od daty otrzymania wyroku sądu strona może złożyć wniosek o jego uzupełnienie, jeżeli sąd nie orzekł o całości żądania. W takim przypadku skład orzekający wyda wyrok uzupełniający w terminie nie dłuższym niż 14 dni od daty złożenia wniosku. Na wniosek sądu Przewodniczący Sądu może przedłużyć ten termin na czas ściśle oznaczony.

Postanowienia

§ 41. Na postanowienia wydane w toku postępowania nie przysługuje zażalenie.

Stwierdzenie wykonalności wyroku i klauzula wykonalności

- § 42.1. Wyrok sądu polubownego oraz ugoda przed nim zawarta mają moc prawną na równi z wyrokiem sądu państwowego lub ugodą przed takim sądem zawartą, po stwierdzeniu przez sąd państwowy ich wykonalności.
2. Po doręczeniu stronom odpisu wyroku sąd złoży w sądzie państwowym akta sprawy wraz z oryginałem wyroku, dowodami doręczenia jego odpisów i innymi dokumentami.
 3. Na wniosek wierzyciela po uzyskaniu przez niego postanowienia o stwierdzeniu wykonalności wyroku, sąd państwowy, o którym mowa w ust. 4 nada wyrokowi sądu polubownego lub ugodzie klauzulę wykonalności.
 4. Sądem właściwym do nadania klauzuli wykonalności jest sąd, który byłby właściwy do rozpoznawania sporu, gdyby strony nie dokonały zapisu na sąd polubowny.

IV. Postępowanie pojednawcze

Wniosek o wszczęcie postępowania pojednawczego

- § 43.1. Przed wniesieniem pozwu strona sporu może zwrócić się do sądu polubownego z wnioskiem o przeprowadzenie postępowania pojednawczego zmierzającego do ugodowego zakończenia sporu przedstawionego we wniosku.
2. Sąd polubowny na wniosek strony przeprowadza postępowanie pojednawcze bez względu na istnienie ważnego zapisu na sąd polubowny, także jeżeli sprawa ma charakter niemajątkowy a związana jest z wykonywaniem samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie w specjalności architektonicznej.
 3. Wniosek o przeprowadzenie postępowania pojednawczego powinien zawierać:
 - 1) wskazanie stron postępowania pojednawczego oraz ich adresów,
 - 2) oznaczenie przedmiotu sporu oraz jego wartości w sprawie majątkowej,
 - 3) określenie stanowiska wraz z jego uzasadnieniem,
 - 4) podpis,
 - 5) dokumenty, na podstawie których strona składa wniosek.

4. Wniosek może zawierać wskazanie mediatora, z zastrzeżeniem § 45 ust.2.5. Wniosek o wszczęcie postępowania pojednawczego może zostać złożony wspólnie przez strony z zachowaniem wymogów określonych w ust. 1 - 3 niniejszego paragrafu.

Braki formalne wniosku, zawiadomienie strony przeciwnej

- § 44.1. Przewodniczący Sądu wzywa wnioskodawcę aby w oznaczonym terminie uiścił połowę wpisu od mediacji oraz opłatę kancelaryjną, których wysokość określa § 51 Regulaminu.
2. Przewodniczący Sądu może zwrócić się do wnioskodawcy o uzupełnienie wniosku, jeżeli przedmiot sporu nie jest przedstawiony dostatecznie dokładnie. Nie uzupełnienie wniosku nie wstrzymuje postępowania pojednawczego.
 3. Po uiszczeniu wpisu od mediacji oraz opłaty kancelaryjnej, Przewodniczący Sądu doręcza drugiej stronie odpis wniosku i wzywa ją do złożenia oświadczenia, czy wyraża zgodę na wzięcie udziału w postępowaniu pojednawczym, oraz do uiszczenia drugiej połowy wpisu od mediacji i opłaty kancelaryjnej w postępowaniu pojednawczym w oznaczonym terminie.
 4. W razie, gdy druga strona nie wyraziła zgody na przeprowadzenie postępowania pojednawczego, Przewodniczący Sądu zwraca wnioskodawcy wpłacony przez niego wpis z potrąceniem opłaty, o której mowa w § 51 niniejszego Regulaminu.
 5. W przypadku złożenia wspólnego wniosku o przeprowadzenie postępowania pojednawczego strony są zobowiązane uiścić solidarnie cały wpis od mediacji wraz z opłatą kancelaryjną przed przekazaniem akt sprawy mediatorowi.
 6. Jeżeli w toku postępowania pojednawczego wydatki sądu przekroczą zwyczajowo przyjęte rozmiary, strony są zobowiązane wpłacić zaliczkę na te wydatki w wysokości określonej przez Przewodniczącego okręgowego sądu dyscyplinarnego właściwej okręgowej Izby Architektów.

Wyznaczenie mediatora

- § 45.1. Po wyrażeniu przez drugą stronę sporu, zgody na postępowanie pojednawcze i po wpłaceniu przez nią połowy wpisu od mediacji, strony wspólnie wyznaczają mediatora. W braku wyznaczenia mediatora przez strony, Przewodniczący sądu, biorąc pod uwagę charakter sprawy wyznacza mediatora.
2. Strony mogą wyznaczyć mediatora jedynie z listy arbitrów prowadzonej przez okręgowy sąd dyscyplinarny właściwej okręgowej Izby Architektów. Listę arbitrów tworzą członkowie okręgowego sądu dyscyplinarnego Izby Architektów.

Postępowanie pojednawcze

- § 46.1. Po otrzymaniu od stron akt dotyczących sporu, mediator organizuje spotkanie pojednawcze, w wyniku którego przedstawia stronom propozycję polu-

bownego uregulowania sporu. Przed spotkaniem pojednawczym i w trakcie jego trwania, mediator może porozumiewać się z każdą ze stron niezależnie.

2. Postępowanie pojednawcze powinno się zakończyć na pierwszym spotkaniu, chyba że strony i mediator postanowią inaczej.

Zakończenie postępowania pojednawczego

§ 47.1. W przypadku zgodnej woli stron co do zawarcia ugody i ustalenia jej postanowień mediator sporządza protokół, określający warunki i treść ugody. Protokół podpisują strony i mediator.

2. W przypadku nie dojścia do ugody, mediator składa do akt sądu odpowiednie oświadczenie na piśmie.
3. Postępowanie pojednawcze kończy się z chwilą zawarcia ugody przez strony postępowania lub z chwilą złożenia przez mediatora oświadczenia o nie dojściu do ugody.
4. Dla zapewnienia wykonalności ugodzie dotyczącej praw majątkowych a zawartej w postępowaniu pojednawczym, sąd na wniosek stron nada jej formę wyroku sądu polubownego. W takim przypadku przed nadaniem ugodzie formy wyroku sąd wzywa stronę, aby w oznaczonym terminie uiściła wpis sądowy w wysokości określonej w § 52 ust. 3 niniejszego Regulaminu.

Wyłączenie mediatora

§ 48. Mediator nie może jako arbiter, świadek, pełnomocnik, albo doradca strony brać udziału w postępowaniu polubownym w sprawie, która była przedmiotem postępowania pojednawczego, chyba że strony postanowią inaczej.

Poufność postępowania pojednawczego

§ 49.1. Przebieg postępowania pojednawczego jest poufny. Mediator nie może ujawnić żadnych wiadomości, które powziął w wyniku przeprowadzenia mediacji.

2. W razie nie zawarcia ugody w wyniku postępowania pojednawczego strony nie mogą powoływać się na jakiegokolwiek oświadczenia, wyjaśnienia i propozycje złożone przez nie w trakcie postępowania pojednawczego, o ile strony zgodnie nie postanowią inaczej.

V. Koszty i opłaty

Koszty postępowania polubownego

§ 50.1. Kosztami postępowania polubownego są:

- 1) opłata kancelaryjna
- 2) wpis sądowy,
- 3) wpis za postępowanie mediacyjne, oraz
- 4) zaliczki na wydatki sądu.

2. Wysokość stawek opłat i wpisów pobieranych przez okręgowe sądy dyscyplinarne rozpatrujące spory jako sądy polubowne, ustala Krajowa Rada Izby Architektów.

§ 51.1. Powód oraz pozwany wnoszący powództwo wzajemne lub podnoszący zarzut potrącenia zobowiązani są uiścić opłatę kancelaryjną oraz wpis sądowy.

2. Połowa wpisu sądowego pobierana jest:
 - gdy spór rozstrzyga jeden arbiter,
 - od dopuszczonej do postępowania osoby trzeciej.
3. Sąd zwraca cały wpis, gdy:
 - strona cofnęła pozew przed powołaniem składu orzekającego,
4. Sąd zwraca połowę wpisu sądowego, gdy:
 - nastąpiło pełne uznanie roszczenia przed powołaniem składu orzekającego,
 - strony zawarły ugodę na rozprawie,
 - skład orzekający stwierdzi brak właściwości sądu.

Wpis w postępowaniu pojednawczym

§ 52.1. Za postępowanie pojednawcze sąd pobiera wpis od mediacji oraz opłatę kancelaryjną.

2. Wpis od mediacji w sprawach o prawa niemajątkowe jest stały.
3. Wpis za nadanie ugodzie zawartej w postępowaniu pojednawczym formy wyroku sądu polubownego jest stały.

Zaliczki na wydatki sądu

§ 53.1. Strona, która wniosła o podjęcie czynności połączonej z wydatkami, obowiązana jest złożyć zaliczkę na ich pokrycie. W razie podjęcia czynności przez sąd z urzędu, postanawia on jednocześnie o tym, która ze stron zobowiązana jest do uiszczenia zaliczki na wydatek związany z podejmowaną czynnością.

2. Sąd oznaczy wysokość zaliczki i termin jej złożenia. Brak wpływu zaliczki w oznaczonym terminie zwalnia sąd od podjęcia tej czynności.

Wpłaty wpisów i zaliczek

§ 54.1. Wpis sądowy, wpis od mediacji, opłata kancelaryjna oraz zaliczki na wydatki sądu wpłacane są na rachunek bankowy właściwej okręgowej Izby Architektów.

2. Sąd nie rozpoznaje wniosku, ani nie dokonuje czynności, jeśli we wskazanym terminie nie zostanie uiszczony wpis sądowy, wpis od mediacji, opłata kancelaryjna lub zaliczka na wydatki sądu.

3. Pismo wnoszone przez kilka osób podlega jednemu wpisowi. Jeżeli jednak przedmiotem sprawy są roszczenia lub zobowiązania jednego rodzaju i oparte na jednakowej podstawie faktycznej i prawnej oraz możliwe jest rozpoznanie łączne, każdy współuczestnik uiszcza koszty sądowe oddzielnie, stosownie do wartości swojego roszczenia lub zobowiązania.

VI. Przepisy końcowe

Reguła interpretacji

- § 55. Tytuły rozdziałów oraz poszczególnych przepisów niniejszego Regulaminu nie mają wpływu na ich interpretację.

Regulamin niniejszy wprowadzono uchwałą III Sprawozdawczego Krajowego Zjazdu Izby Architektów z dnia 18 czerwca 2005 r. nr na podstawie przepisu art. 57 w zw. z art. 31 ustawy o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów.

KONIEC

Przewodniczący III SKZIA
(–) arch. Jerzy Grochulski

Sekretarz III SKZIA
(–) arch. Marek Trybulski